

ALZ
MR

liga vlaanderen

Jaarverslag 2022

INHOUDSTAFEL

VOORWOORD	5
VRIJWILLIGERS	6
TEAM	8
INTERNE LIGA	10
SAMENWERKINGEN	11
LOTGENOTENCONTACT	12
VLAAMSE WERKGROEP VAN MENSEN MET DEMENTIE	14
LUISTER- EN INFOLIJN	15
PROJECTEN EN EVENEMENTEN	18
PUBLICATIES: NIEUWE BROCHURES	44
SOCIALE MEDIA	46
VORMINGEN	47
LIGA IN CIJFERS	48



VOORWOORD

Een voorwoord schrijven bij een jaarverslag is een aartsmoeilijke klus. Zo'n stuk kan namelijk alle kanten uitgaan: een nietszeggend stereotype beleefdheidspraatje met een obligate bedanking, een klaagzang om wat voorbij is en misschien (weer) niet gelukt is, een dichtelijke overdrijving van wat er écht is geweest, of van dit alles een beetje. Geen makkelijke keuze. Vandaar dat ik al enkele dagen, zuchtend en met beginnende hoofdpijn, aan mijn pc heb gezeten met een flinke writer's block. Op zoek naar die ene geweldige metafoor waaraan ik mijn voorwoord over "de Liga in 2022" zou kunnen ophangen.

Tientallen beelden, flarden van quotes, woorden en zinnen flitsten over mijn netvlies. Tot er één beeld steeds weer terugkeerde, allesbehalve flitsend en origineel zoals ik gehoopt had, maar voor de volle honderd procent juist het tegenovergestelde daarvan.... Ik kwam namelijk altijd opnieuw uit bij de moeder van alle clichés, de grootste dooddoener van allemaal: het beeld van een tanker. En na lange overpeinzingen ben ik er van overtuigd dat dit het beste beeld is om de Liga van 2022 te typeren. Een tanker.

Nog maar een paar jaar geleden was de Liga ternauwernood te vergelijken met een kleine sloep. Met een uiterst summiere bemanning van 3 koppen, die roeiden met de riemen die ze hadden. Ze voeren met rustige slagen een veilige koers, meestal op een binnenwater, en ze veroorzaakten nauwelijks rimpelingen. Inmiddels is die kleine sloep een behoorlijke tanker geworden.

Er staat een kapitein met jarenlange ervaring op de lange omvaart aan het roer.

De bemanning is verdrievoudigd, divers en gespecialiseerd. Op het dek en in het ruim staan tientallen containers met daarin opgeslagen bijzondere grondstoffen, zoals activiteiten en initiatieven allerhande, vormings-, communicatie en informatiematerialen, familie- en werkgroepen, wetenschap, kennis en kunde

Met zijn Info-en Luisterlijn is de boot een vraagbaken voor wie aan wal in de problematiek van dementie geïnteresseerd is of voor wie in nood zit. De tanker vaart continu, zowel op de provinciale binnenwateren maar tevens op de grote zee en in internationale wateren. Hij meert aan in zeer diverse havens en is niet te stuiten. Zelfs bij zwaar weer wordt er gestaag doorgevaren. Permanent op weg naar nieuwe horizons. Dat was de Liga in 2022.

Het team raakte steeds beter op mekaar ingespeeld. Er werd heel hard gewerkt. Platgetreden paden werden nog steeds onderhouden, maar er ontstonden voortdurend nieuwe aftakkingen. Continu werd het takenpakket groter, net zoals de doelgroep en het bereik. De boot en de bemanning hebben de wind in de zeilen! De klanten aan de wal worden steeds beter bediend! Het echte verhaal kan u lezen op de volgende pagina's. Ook nu weer overtreft de werkelijkheid de fictie!

Vriendelijke groeten,



J. Pelgrims
Voorzitter-lichtmatroos.

VRIJWILLIGERS

“De warme kern van onze Liga!”

Alzheimer Liga Vlaanderen? Dan noem je in één adem de vrijwilligers! Eind 2022 telde onze organisatie 292 actieve vrijwilligers. Dit aantal is stabiel gebleven in vergelijking met 2021, al kregen we er wel 30 nieuwe vrijwilligers bij. Na twee moeilijke coronajaren, konden we in 2022 opnieuw werk maken van échte ontmoetingen. En dat deed deugd!

Onze vrijwilligers zijn tijdens corona steeds trouw op post gebleven, ook al vroeg dat wel wat geduld en flexibiliteit. Het voorbije jaar konden we terug actief inzetten op verbinding en echte ontmoetingen, wat opnieuw een boost gaf.

Per provincie

Het aantal Familiegroepen Dementie bepaalt grotendeels het aantal vrijwilligers.

Supervrijwilliger!

153 vrijwilligers besteden minder dan 1 uur per week aan het werk voor onze Liga. 115 vrijwilligers werken tussen de

1 à 5 uur per week voor ons. 23 mensen zetten zich meer dan 5 uur per week in als (super)vrijwilliger. Dat is onder meer voor de Familiegroepen Dementie en Jongdementie, interne werkgroepen evenementen en communicatie, oproepen naar de luister- en infolijn en administratie.

Leeftijd

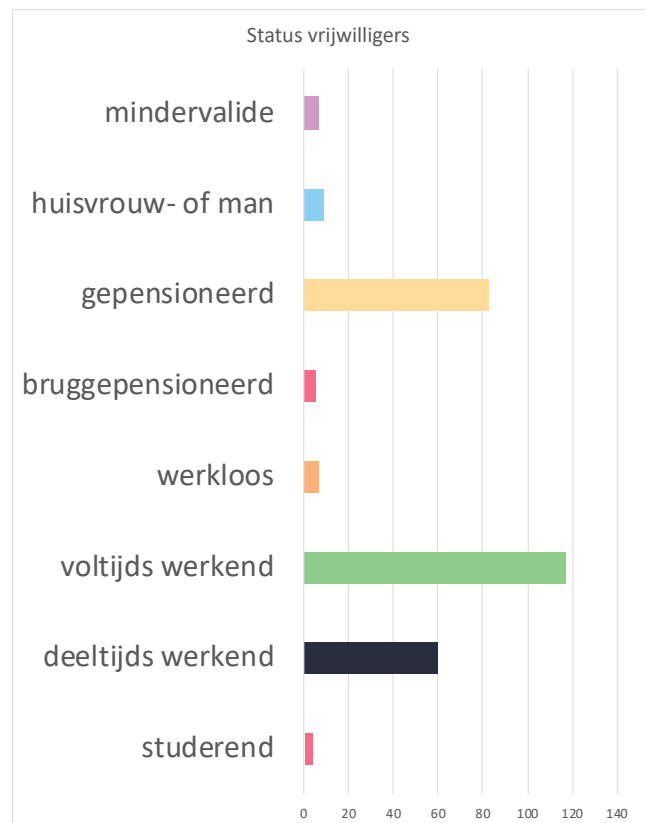
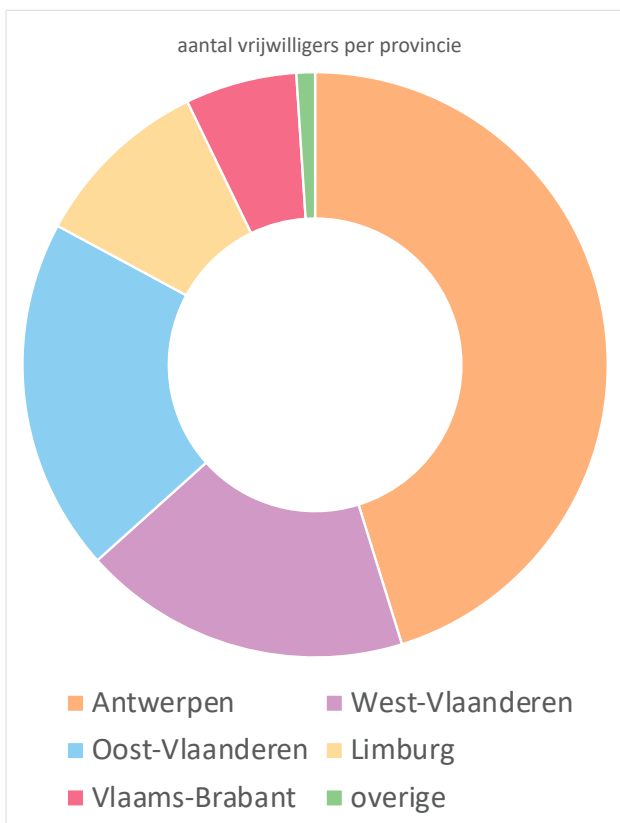
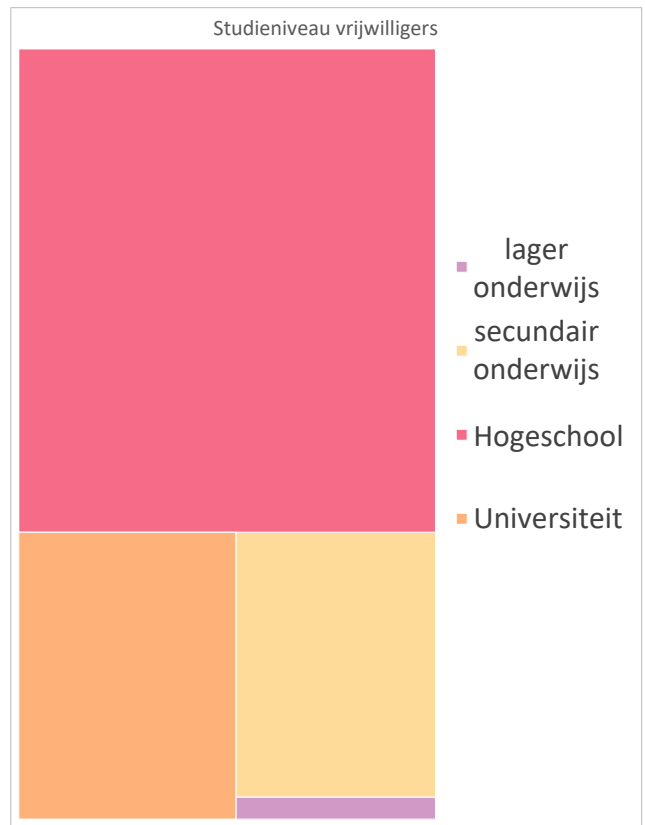
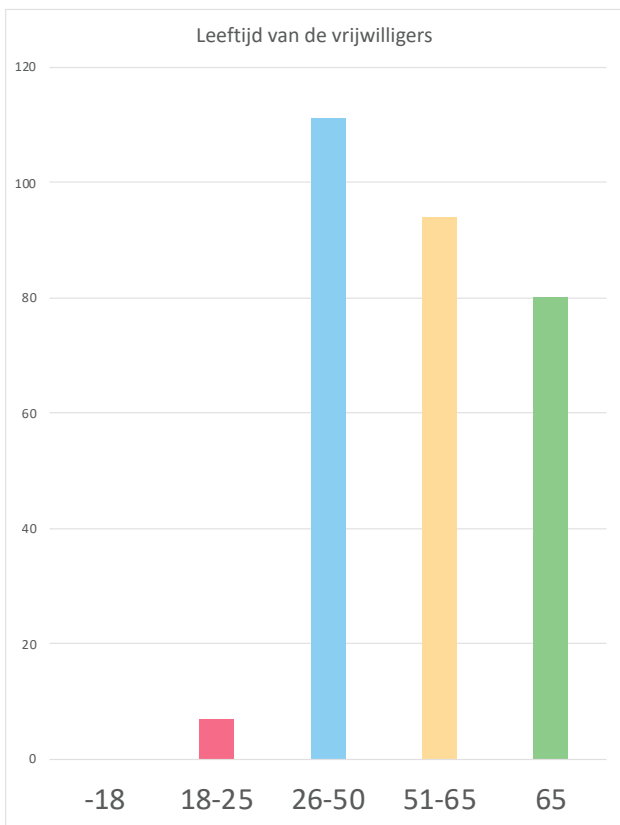
Hoe oud onze vrijwilligers zijn? Dat is divers. De grootste groep is tussen de 26 en 50 jaar (111 vrijwilligers). Maar ook de leeftijdscategorieën 51-65 en 65+ zijn goed vertegenwoordigd. Vrijwilligers jonger dan 25 vinden, is onze grote uitdaging voor het komende jaar. Op dit moment tellen we 7 vrijwilligers tussen de 18 en 25 jaar. Wij stropen alvast onze mouwen op en gaan op zoek!

Als dankjewel kregen werden onze vrijwilligers begin 2023 uitgenodigd op onze nieuwjaarsreceptie in Technopolis. Onze vrijwilligers? Daar dragen we zorg voor!

Vrijwilliger worden?

Stuur een mailtje naar

educatie@alzheimerligavlaanderen.be



TEAM

“Een jaar in volle transformatie”

Alzheimer Liga Vlaanderen zit in volle transformatie. De stap naar nog meer professionalisering vraagt geduld en doorzettingsvermogen. Het team ging in 2022 samen op pad naar verandering.

Eind 2021 kreeg Alzheimer Liga Vlaanderen een nieuwe directeur, Rudy Poedts. Hij bracht maar liefst 35 jaar ervaring in de gezondheidszorg mee. Samen met het team zette hij in 2022 zijn schouders onder de verschroeiende ambitie om de beste ondersteuning, vorming, begeleiding en informatie te bieden aan de steeds groeiende groep van mensen met dementie en hun mantelzorgers.

Timmeren aan de weg

Ook het Liga-team timmerde volop aan de vernieuwende weg. In 2022 verwelkomden we nieuwe stafmedewerkers. Tine Kenens (20 juni) en Anneleen Groeseneeke (18 juli) vervoegden het educatie-team. Zij bouwen onze familiegroepen in Vlaams-Brabant en Limburg verder uit en zorgen hierbij voor de nodige ondersteuning.

We verwelkomden eveneens Marianne Stevens (2 november) als nieuwe stafmedewerker voor onze Luister- en Infolijn. Binnen de Liga zet zij zich in om het 0800 15 225 nummer niet alleen te promoten, maar ook te stroomlijnen.

Binnen het Vlaamse Dementieplan heeft Alzheimer Liga Vlaanderen de opdracht gekregen om de buddywerking, waarbij personen met dementie, vrijwillige buddy's en mantelzorgers samengebracht worden, uit te rollen in Vlaanderen. Zo streven we naar minstens één buddywerking in elke Vlaamse provincie voor personen die de diagnose dementie na 65 jaar krijgen. Om deze missie te volbrengen, vond Els De Coster op 19 september ook haar weg naar de Liga. Zij zal zich hoofdzakelijk bezighouden met Buddywerking voor personen met dementie in Vlaanderen.

Op communicatievlak zagen we in 2022 ook een verschuiving. In december nam Wendy Luyks de functie op als stafmedewerker Communicatie.



Tine



Anneleen



Wendy



Gitte



Krisje



Laura



Marianne



Els



Rudy

INTERNE LIGA

“Nieuwe statuten”

Voor de dagelijkse werking bestaat Alzheimer Liga Vlaanderen uit een team van stafmedewerkers en vrijwilligers, onder leiding van de directeur. Zij worden aangestuurd door de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering.

Op de Algemene Vergadering van 8 december 2022 werden de nieuwe statuten van het bestuursorgaan goedgekeurd. Directeur Rudy Poedts werd aangesteld als gedelegeerd bestuurder van Alzheimer Liga Vlaanderen.

In het Dagelijks Bestuur namen we afscheid van Linda Vandevreire en Julien De Leeuw. Linda werd aangesteld als nieuw lid van de Algemene Vergadering ter vervanging van Jan Barbe die in 2022 afscheid nam als lid van de Algemene Vergadering. Ook Julien werd als nieuw lid van de Algemene Vergadering bekrachtigd. Er wordt vervolgens werk gemaakt van de samenstelling van een nieuwe Raad van Bestuur, waarbij de huidige leden hun mandaat ter beschikking hebben gesteld zodra de nieuwe kandidaten zijn gekend.



SAMENWERKINGEN

“Een breed gedragen werking”

In oktober 2022 vertegenwoordigde directeur Rudy Poedts namens LINAL (Ligue Nationale Alzheimer Liga) België op de Algemene Vergadering van Alzheimer Europe in Boekarest.

Alzheimer Liga Vlaanderen heeft een goede verstandhouding én samenwerking met Alzheimer Nederland, LINAL, Alzheimer Europe en met Alzheimer Disease International. Op het jaarlijkse symposium van Alzheimer Europe was België één van de 42 landen die aanwezig waren. Tijdens deze conferentie kwamen 250 presentatoren aan het woord, die hun

onderzoek, kennis en ervaring deelden in een sfeer van echte samenwerking en solidariteit.

27 en 28 september kwam de Europese werkgroep voor mensen met dementie samen in Brussel. Réal Larnou nam hier als nieuw lid aan deel, met begeleiding door Rudy Poedts. Réal was al langer lid van de Vlaamse Werkgroep voor Mensen met Dementie en hij neemt nu ook Europees deze rol op.





LOTGENOTENCONTACT

“Nieuwe Familiegroepen aan de start”

Alzheimer Liga Vlaanderen is hét aanspreekpunt voor personen met alle vormen van dementie en hun naasten. Bij de regionale Familiegroepen kunnen mensen terecht met hun vragen en verhalen.

Eind 2022 telt Alzheimer Liga Vlaanderen 66 actieve familiegroepen dementie, waaronder 8 familiegroepen jongdementie en 6 familiegroepen jongdementie plus. Daarnaast zijn er 2 Vlaamse lotgenotengroepen: eentje voor Parkinson- en Lewy Body dementie en eentje voor frontotemporale dementie.

Alzheimer Liga Vlaanderen heeft ook een Vlaamse lotgenotengroep voor kinderen van een ouder met jongdementie. Naast het zomerkamp willen we de komende jaren meer inzetten op echte ontmoetingen voor deze doelgroep, met gemiddeld zo'n twee meet-ups per jaar.

De provincie Antwerpen loopt aan kop met 27 familiegroepen, waarvan 5 familiegroepen jongdementie, gevolgd door West-Vlaanderen met 14 en Limburg met 13 actieve familiegroepen. Oost-Vlaanderen heeft er 10. In Vlaams-Brabant komen 6 familiegroepen op regelmatige tijdstippen samen.



Nieuwkomers

De nieuwkomers in 2022? In Antwerpen startte er een familiegroep dementie in Grobbendonk en Kapellen. In West-Vlaanderen kregen we nieuwe familiegroepen in Torhout, Lichtervelde, Poperinge, Harelbeke en Waregem. Heel wat in beweging dus!

Feest!

We tellen heel wat nieuwkomers, maar laten we ook de 'volhouders' niet vergeten. De Familiegroep Dementie Herentals vierde in 2022 haar 10-jarig bestaan! Voor de gelegenheid verwelkomde de familiegroep mensen met dementie, hun naasten, mantelzorgers en sympathisanten in De Kapel in Herentals voor een hapje, een drankje en een aangepaste activiteit. Proficiat!

VLAAMSE WERKGROEP VAN MENSEN MET DEMENTIE

“Mediamanifest in de maak!”

Eind 2022 mocht de Vlaamse werkgroep van mensen met dementie vier kaarsjes uitblazen. De groep legde al een boeiende weg af en voor 2023 staat er ook al weer heel wat op stapel.

In 2022 kreeg de Vlaamse werkgroep van mensen met dementie een nieuwe voorzitter: Paul Goossens. Als ervaringsdeskundige doet hij dit op een schitterende manier. Het voorbije jaar werd er binnen deze werkgroep hard nagedacht over taboedoorbreking en respectvolle communicatie. Hoe willen we dat de media communiceert over dementie?

Respectvolle communicatie

Tijdens de bijeenkomsten van de werkgroep werd al snel duidelijk welke woorden ‘verbannen’ moeten worden, wanneer er gesproken wordt over dementie. Woorden en beelden kunnen maken en kraken. Genuanceerde beeldvorming over dementie, daar is

de Vlaamse werkgroep extra alert voor. Het is belangrijk dat er altijd met respect wordt gecommuniceerd over personen met dementie en hun mantelzorgers. Het gaat over inlevingsvermogen en oprecht belangstelling tonen. Eén van de leden van de werkgroep had het geweldige idee om een VERBANdoos te maken.

Eind 2022 werd hier de laatste hand aan gelegd en in 2023 zal de mediacampagne uitgerold worden, inclusief een Mediamanifest. Wordt vervolgd dus! De ‘Vlaamse werkgroep van mensen met dementie’ is een gezamenlijk initiatief van Alzheimer Liga Vlaanderen en het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen.

Vanaf 2023 wordt de fakkel volledig overgedragen aan onze Liga en zullen we hier goed zorg voor dragen als onderdeel van onze opdracht om mensen met dementie een stem te geven in onze maatschappij en bij het beleid.



Meer weten?
www.onthoumens.be

LUISTER- EN INFOLIJN

“Nood aan luisterend oor is groot”

Bij Alzheimer Liga Vlaanderen zit dagelijks een team van (ervarings)deskundigen klaar voor de gratis luister- en infolijn. Om naar een verhaal te luisteren of vragen te beantwoorden. Onbevooroordeeld, met respect voor elke unieke situatie. In 2022 werden de eerste stappen richting professionalisering gezet.

In 2022 werden in Vlaanderen 359 oproepen geregistreerd. In 2021 waren dat er 422. We zien het voorbije jaar een lichte daling van het aantal oproepen.

Het team van de gratis luister- en infolijn bestaat momenteel uit 14 opgeleide vrijwilligers. Zij verzorgen de permanentie van maandag tot en met zondag, steeds van 9 tot 21 uur. Zij beantwoorden zowel de telefoongesprekken als de hulpvragen die per mail toekomen. Daarbij wordt een deadline van 48 uur gerespecteerd.

Familieleden en mantelzorgers aan de lijn
De personen die gebruik maken van het nummer 0800 15 225 zijn hoofdzakelijk familieleden en mantelzorgers, namelijk 74 %. We zien dat ook mensen met dementie soms naar ons nummer telefoneren (18 % van de oproepen), hetzij voor concrete informatie, hetzij voor een luisterend oor.

Beroepskrachten en studenten contacteren ons eerder via het secretariaat. Gemiddeld hebben we nu 30 oproepen per maand. Sinds september zien we een stijging van het aantal oproepen, met

het hoogtepunt in december 2022. Toen kregen we maar liefst 56 oproepen.

Emotionele ondersteuning

In 2022 zien we dat 26 % van de oproepers vooral nood heeft aan emotionele ondersteuning, 23 % ondervindt problemen in de omgang met zijn naaste met dementie en 1 % geeft aan zich in een noodsituatie te bevinden.

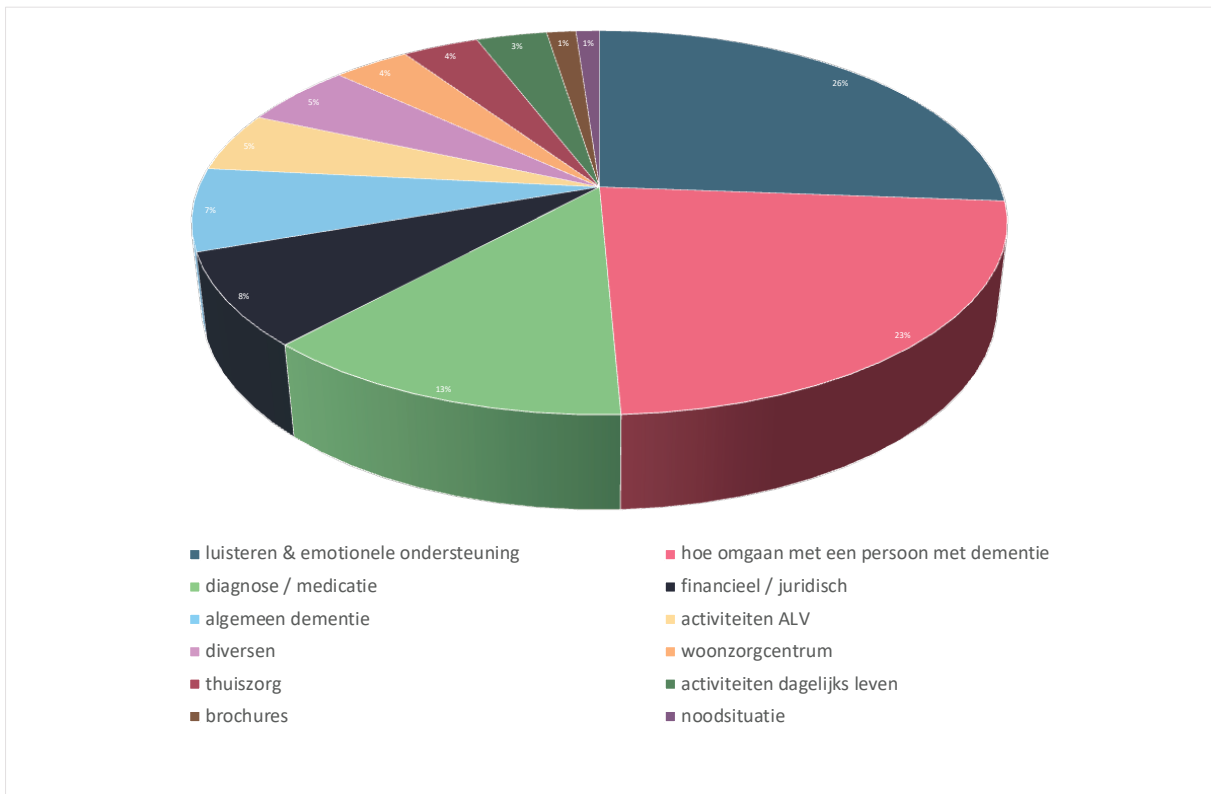
In de helft van de gesprekken ligt de focus dan ook op aandachtig en begripvol luisteren. Voor veel mensen is het voldoende om het hart te kunnen luchten, iemand te vinden die luistert, begrijpt en kan troosten. Kant- en klare oplossingen zijn er zelden, maar via een goed gesprek wordt er vaak weer een opening gezien of kan een volgende stap ondernomen worden.

De grote meerwaarde van onze hulplijn is dat bellers alle tijd krijgen om hun verhaal te vertellen. Moeilijke onderwerpen en lastige gevoelens zoals schuld, schaamte, gemis of verdriet kunnen een plaats krijgen in het gesprek. Gesprekken die langer dan een uur duren zijn dan ook geen zeldzaamheid.

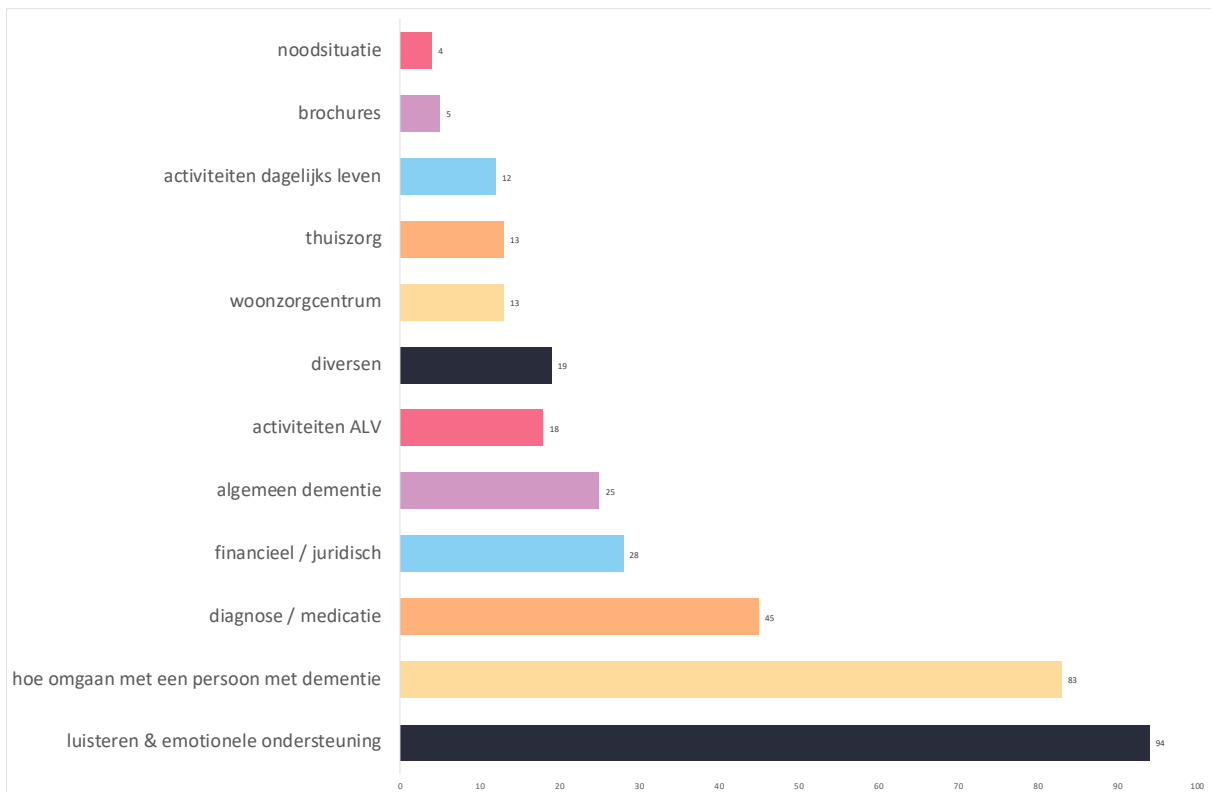
Informatie

In 50 % van de gesprekken wordt ook concrete informatie en doorverwijzing verwacht. Wat betreft informatie gaat het vooral om vragen over hoe omgaan met een persoon met dementie (23%),

359 oproepen



Reden van oproep



medicatie (13%), het financiële en juridische luik (8%), algemene informatie over dementie (7%), activiteiten van de Liga (5%), diversen (5%), woonzorgcentrum (4%) of thuiszorg (4%), dagelijkse activiteiten (3%), brochures (1%) en een noodsituatie (1%).

Hulpvragen per mail

Naast de telefonische oproepen ontving Alzheimer Liga Vlaanderen het voorbije jaar 198 hulpvragen per mail. Dat is bijna een verdubbeling, want in 2021 waren dat er nog maar 104. De jaren hiervoor waren dat er respectievelijk 105 (2020) en 117 (2019).

Deze hulpvragen worden beantwoord door enkele vrijwilligers in samenwerking met de educatieve stafmedewerker. De behoefte aan aandachtig luisteren en emotionele ondersteuning is bij de hulpvragen per mail afwezig. Mogelijk is dat een verklaring voor de verschuiving ten opzichte van 2020 en 2021: een verhoogde behoefte aan menselijk contact en warmte tijdens corona.

Professionalisering

Ook in 2022 werd aandacht besteed aan de kwaliteit van de dienstverlening.

De bibliotheek met de informatiefiches werd regelmatig aangevuld. Zo zijn er nu 41 informatiefiches waarop gespreksonderwerpen uitgewerkt zijn voor gebruik aan de telefoon en in mails. Er is een verbeterende selectieprocedure en een verbeterde startbegeleiding, met een meter- en peterschap en verschillende evaluatiemomenten.

In 2023 zal de professionalisering verdergezet worden. Doel is om het team vrijwilligers van de luister- en infolijn verder uit te breiden, de ondersteuning door peters en meters verder uit te bouwen en in te zetten op meer bekendheid. Alzheimer Liga Vlaanderen wil mee het initiatief nemen om een project- en financieringsaanvraag in te dienen bij de Nationale Loterij vanuit LINAL.

Gratis luister- en infolijn 0800 15 225.

Dagelijks van 9 tot 21 uur. Ook tijdens het weekend en feestdagen.

hulpvragen@alzheimerligavlaanderen.be

PROJECTEN EN EVENEMENTEN

RONDE TAFELS 2022

“Een combinatie van informatie én ontspanning!”

Na een succesvolle eerste editie van onze Ronde Tafels, werd dit initiatief in 2022 verder uitgewerkt én georganiseerd. Waarom schenken mensen aan een goed doel? En hoe doe je dat precies? Tijdens onze Ronde Tafels doorheen Vlaanderen maakten we dit duidelijk.

Geloof jij in wat wij doen? Misschien overweeg je dan om onze organisatie op te nemen als goed doel in jouw testament? Deze vraag spitste alvast de oren. Want een dementievriendelijke samenleving erven, dat is waar we bij Alzheimer Liga Vlaanderen volop voor gaan.

Nultarief voor legaten aan goede doelen
Vlamingen laten in hun testament steeds minder geld na aan goede doelen. Dat blijkt uit cijfers van testament.be. De oorzaak? De afschaffing van het zogenaamde duolegaat, die een erfenis aan het goede doel fiscaal erg interessant maakte. Voortaan geldt er wel een nultarief voor legaten aan goede doelen, zodat ze het bedrag quasi integraal krijgen overhandigd.

Dit gaat over mensen

Dat er behoorlijk wat interesse is voor legaten en bij uitbreiding de nieuwe regeling rond de duolegaten mochten we ook in 2022 ervaren tijdens onze Ronde Tafels. Tijdens onze ronde doorheen Vlaanderen brachten we een bezoek aan het Modemuseum in Antwerpen, Trainworld in Schaarbeek, de landcommanderij Alden Biesen in Bilzen en de voormalige schoenfabriek Eperon d'Or in Izegem.

Naast de voorstelling van de Liga kregen de deelnemers ook informatie van testament.be. Om vervolgens verder te praten en van gedachten te wisselen tijdens een lekkere lunch en een fijne activiteit. Een combinatie van informatie en ontspanning, die sterk werd gewaardeerd.

Ook in 2023 gaat Alzheimer Liga Vlaanderen door met de Ronde Tafels in de provincies. Voor de laatste updates, surf naar www.alzheimerliga.be



ZUURSTOF VOOR DEMENTIE

“Een plaats waar mensen weer zuurstof vinden om verder te gaan”

In 2022 zag 'Zuurstof voor dementie' het levenslicht, een nieuw Oost-Vlaams project van Alzheimer Liga Vlaanderen en de Expertisecentra Dementie Meander en Paradox. Doel? Dementie letterlijk een plaats geven in onze samenleving door het planten van ruwe berken, zo'n 100 tegen 2025.

Dementie is alom tegenwoordig. Door de Wereldgezondheidsorganisatie wordt dementie de ziekte van de toekomst genoemd. Naast alle uitdagingen die ermee gepaard gaan op vlak van onderzoek, zorg, financiële en juridische aspecten, is er nog een bijzonder grote uitdaging. Hoe zorg je ervoor dat je als persoon met dementie écht deel kan blijven uitmaken van de maatschappij? Waar vind je ondersteuning en een houvast?

Alzheimer Liga Vlaanderen en de Expertisecentra Dementie streven ernaar om de persoon met dementie en zijn omgeving een volwaardige plaats te geven in de maatschappij. We willen blijven focussen op de mogelijkheden die er zijn,

zonder daarbij de kwetsbaarheden uit de weg te gaan.

Tegen eind 2025 willen we op minstens 100 verschillende plaatsen in de provincie Oost-Vlaanderen een ruwe berk planten. De boom symboliseert een plek voor mensen met dementie en hun omgeving waar er kan worden gelachen, gefeest, contact kan worden gemaakt, tot rust kan worden gekomen,... Kortom: een plek waar je écht jezelf kan zijn, met je sterktes en je kwetsbaarheden. Een plaats waar mensen zuurstof kunnen vinden om weer verder op weg te gaan.

In combinatie met een veld aan vergeet-me-niet-bloemetjes willen we zo dementie letterlijk een plaats geven in onze samenleving. Organisaties konden in 2022 een boompakket aankopen om de actie te ondersteunen. Dat werd massaal gedaan en alle 40 pakketten die voorzien werden, gingen de deur uit.

In de winter 2023 – 2024 volgt er een tweede plantseizoen.



ONTMOETINGS DAG JONGDEMENTIE 2022

“Door lotgenoten te ontmoeten, maak je vrienden voor het leven!”

Op 15 oktober 2022 was het feest. Alzheimer Liga Vlaanderen organiseerde de elfde Ontmoetingsdag Jongdementie. Met het thema ‘verbinding’ pleitte de Liga voor een maatschappij waarin iedereen recht heeft op een eigen plek.

Ook in 2022 organiseerde Alzheimer Liga Vlaanderen een Ontmoetingsdag Jongdementie voor personen met jongdementie en hun familieleden en mantelzorgers. De kern van de dag: mensen ontmoeten, verhalen delen, zinnen verzetten en deelnemen aan activiteiten die energie geven. Iedereen kon er zichzelf zijn, in een ongedwongen sfeer. Overal zagen we blije gezichten, warme begroetingen en geanimeerde gesprekken. Bij de infostands konden de deelgenoten inspiratie opdoen voor activiteiten en informatie verzamelen over de ziekte, over hoe je best kunt omgaan met personen met jongdementie en over buddywerking. Op het programma stonden boeiende workshops, gaande van zityoga en macramé tot proeven van muziek en een degustatie met een theesommelier.

Muziek brengt je in verbinding met mensen met dementie. Daarom werd er ook samen gezongen. Tijdens de heel dag vonden mensen elkaar in het ontmoetingscafé. Als verrassing konden de deelnemers luisteren naar een videoboodschap van minister Hilde Crevits. Zij benadrukte dat de aandacht voor (jong)dementie prioriteit moet krijgen. De dag werd afgerond met zoete taartjes en een glaasje.

Jef Pelgrims, voorzitter van Alzheimer Liga Vlaanderen, sloot de dag af met een prachtig pleidooi over verbinding en de betekenis ervan voor personen met jongdementie en hun naasten. Als afscheid ontvingen alle deelnemers een bloem. Er werd stevig geknuffeld en overal klonken woorden van dankbaarheid. Onze ontmoetingsdag was wederom een prachtig, ontroerend verhaal over familie, liefde, vriendschap, hereniging, ontmoeting en verbinding. Kijk maar naar de foto’s, die liegen er niet om!

“Een pleidooi voor een dementievriendelijke samenleving”

Op 21 september, Werelddag Dementie, ondertekende stad Brussel het charter ‘Dementievriendelijke stad’. Daarmee engageert onze hoofdstad zich om in te zetten op de levenskwaliteit van inwoners met dementie. Vooraf waren er lezingen en getuigenissen die pleitten voor een dementievriendelijke samenleving.

Eén op de vijf mensen zal ooit de diagnose dementie krijgen. Die prognose is onlosmakelijk verbonden met de vergrijzing van de bevolking. 70% van de mensen met dementie wordt verzorgd in de thuisomgeving. Het aantal mantelzorgers zal dus ook toenemen. De nood aan een inclusieve samenleving, waarin mensen met dementie en hun mantelzorgers een goede omkadering krijgen, stijgt daarom fors.

Pleidooi voor een inclusieve samenleving

De Ligue Alzheimer, actief in Brussel en Wallonië, en Alzheimer Liga Vlaanderen maken er vandaag alvast hun prioriteit van. Zij vragen aandacht voor de problematiek, nemen concrete initiatieven om personen met dementie en hun mantelzorgers houvast te bieden en mobiliseren overheden om hetzelfde te doen.

De voorzitters van de liga’s Sabine Henry en Jef Pelgrims hielden daarom terecht een warm pleidooi voor een inclusief beleid. “Overheden moeten zich zo snel mogelijk buigen over deze problematiek en er zich op voorbereiden.”

Meer sociale participatie

Chantal Van Audenhove, directeur van LUCAS, het Centrum voor Zorgonderzoek & Consultancy van de KU Leuven, pleitte op haar beurt voor meer levenskwaliteit en een betere zorgomgeving voor personen met dementie. Onderzoek wijst uit dat patiënten het meeste baat hebben bij sociale participatie. Ze moeten zo lang mogelijk hun rol in de samenleving blijven opnemen en daarvoor waardering krijgen.

De sociaal bevlogen en gerenommeerde chef-kok Seppe Nobels sloot zich aan bij haar betoog. Voor het Eén-programma Restaurant Misverstand bemande hij zijn keuken uitsluitend met personeel dat de diagnose jongdementie kreeg. Volgens Seppe leent de horeca zich uitstekend om meer kwetsbare personen kansen te bieden.

Kris Mees, deelnemer aan Restaurant Misverstand, trad de visie van zijn vroegere chef bij: “Met duidelijke communicatie kunnen wij goed afgelijnde taken voor onze rekening nemen. Het gevoel ergens bij te horen en waardering te krijgen is onbeschrijflijk belangrijk.”

Natalie Rigaux, professor sociologie aan de universiteit van Namen, benadrukte dan weer het belang van een betere toegang tot de openbare stedelijke ruimte voor mensen met dementie.

Nieuw protocol voor vermiste personen met dementie

David Rimaux is de commissaris van de Cel Vermiste Personen. Hij lichtte toe hoe het Protocol voor Vermiste Senioren in woonzorgcentra – opgesteld in samenwerking met de Ligue Alzheimer – werd uitgebreid naar een protocol voor thuiswonende personen met dementie.

David Rimaux: "Als we de covidperiode buiten beschouwing laten, noteren we in ons land elk jaar minstens 650 onrustwekkende verdwijningen van senioren met symptomen zoals desoriëntatie in tijd of ruimte. We raden daarom de familieleden aan om preventief een formulier in te vullen met informatie over de senior. Is hij of zij vermist? Dan kan de politie snel schakelen en is de kans op een goede afloop groter."

Nood aan ontmoetingsplekken

Voor Alexis Coteur, communicatiemedewerker bij Buurthuizen Brussel, vertoeven personen die geconfronteerd worden met dementie te vaak in isolement. Daarom is het essentieel dat ze elkaar kunnen ontmoeten en met elkaar kunnen praten. Dat verklaart meteen het succes van de Alzheimer Cafés in de Brusselse buurthuizen.

Emmeline Cuypers, dochter van een mama met jongdementie, bevestigde in haar getuigenis het belang om met lotgenoten te kunnen praten een om beter geïnformeerd te worden over de ziekte. Die behoefte vult zij in door deel te nemen aan de zomerkampen, mee georganiseerd door Alzheimer Liga Vlaanderen.



ZOMERKAMP KINDEREN VAN OUDER MET JONGDEMENTIE

“Praten met mensen die hetzelfde meemaken”

In augustus 2022 vond het tweede zomerkamp plaats voor kinderen die een ouder hebben met jongdementie. De jongeren trokken naar het West-Vlaamse Houthulst.

Je hebt een ouder met dementie op jonge leeftijd. Wat doet dat dan met jou als kind? Dementie treft het hele gezin. Bij jongdementie komen zo ook kinderen en jongvolwassenen van heel dichtbij in aanraking met dementie. En dat is niet altijd gemakkelijk. Alzheimer Liga Vlaanderen ondersteunt kinderen van een

ouder met jongdementie. Dat doen we door één keer per jaar met deze doelgroep op zomerkamp te gaan. In 2022 bundelden wij hiervoor nog de krachten met het Expertisecentrum Dementie.

Wat staat er op het programma?

Gedurende het zomerkamp kunnen de jongeren even hun zorgen opzij zetten. En daar doen we het voor. Ook in 2022 was het weer een weekend tot aan het randje gevuld met mooie ontmoetingen, inspirerende activiteiten en vitaminen om mee naar huis te nemen.



In de voormiddag hield de groep vooral praat sessies. De jongeren kregen informatie over jongdementie en heel wat tips en inzichten waarmee ze later aan de slag konden. In de namiddag lag de focus op ontspanning. Samen sporten, dansen, knutselen of een djembésessie volgen. Het kon allemaal!

Ongedwongen

De jongeren en de ouders deelden op een heel ongedwongen manier hun ervaringen, met ondersteuning van de begeleiders natuurlijk. Zowel de ouders als de jongeren

gaven aan dat het deugd deed om te praten met leeftijdsgenoten die echt begrepen wat het betekent om met de dementie op jonge leeftijd te worden geconfronteerd.

Ook in 2023 vindt er een zomerkamp plaats in augustus. Vanaf 2023 wordt het zomerkamp volledig door Alzheimer Liga Vlaanderen gedragen. We blijven dit gratis ter beschikking stellen voor zij die er nood aan hebben.

Meer informatie:

Zomerkamp voor jongeren van een ouder met jongdementie | Alzheimer Liga Vlaanderen vzw

jongerenwerking@alzheimerligavlaanderen.be





RESTAURANT MISVERSTAND

“Tonen wat wél nog allemaal kan!”

In 2022 opende Dieter Coppens voor de eerste keer de deuren van Restaurant Misverstand op Eén: het eerste restaurant in België waar het voltallige persoon de diagnose jongdementie heeft. Doel? Aan de buitenwereld tonen wat wél nog kan. Het programma kwam tot stand met de financiële steun van Alzheimer Liga Vlaanderen.

Door hun ziekte krijgen mensen met jongdementie vaak te maken met onbegrip. Daarnaast moeten ze vaak verplicht stoppen met werken, waardoor hun zelfvertrouwen een deuk krijgt. Daar wilde Restaurant Misverstand verandering in brengen: door de buitenwereld te tonen wat ze wél nog kunnen. Dat past ook binnen de missie van Alzheimer Liga Vlaanderen: het publiek bewust maken van de mogelijkheden en beperkingen rond dementie.

Steun en begrip

De voltallige keukenbrigade en het bedieningspersoneel van het eerste seizoen van Restaurant Misverstand was tussen 46 en 64 jaar jong. Doordat ze allemaal symptomen hadden voor de leeftijd van 65 jaar, kregen ze de diagnose jongdementie.

Natuurlijk liep niet alles van een leien dakje, want geen enkele medewerker had al ervaring in de horeca. Maar fouten maken kon in dit restaurant geen kwaad. Er was ook ruimte voor verdriet en bovenal

vonden de deelnemers steun en begrip bij elkaar.

“Restaurant Misverstand? Voor mij was dat in één woord: heerlijk! Het programma gaf opnieuw een doel om de dag door te komen. Ik kan nog weinig dingen onthouden, maar deze fijne ervaring vergeet ik (hopelijk) nooit meer”, aldus deelnemer Kris Mees. Opzet geslaagd? Het zal wel zijn! We voelden het enthousiasme en de waardering bij iedereen die te maken heeft met dementie.

Luister- en infolijn

De Liga ondersteunde het programma dan ook met trots. Via sponsoring, en zo ook door voor het eerst op de openbare omroep onze Luister- en Infolijn te tonen na een tv-programma. Wie na Restaurant Misverstand met vragen zat, kon terecht op onze gratis hulplijn. Het team van de 0800-lijn stond dan ook extra paraat.

Na de afronding van het programma kreeg de Liga trouwens nog hoog bezoek. Dieter Coppens kwam langs en overhandigde een cheque met de opbrengst van Restaurant Misverstand. Die nam directeur Rudy dankbaar in ontvangst!

Ook in 2023 zijn wij partner van Restaurant Misverstand en willen we nog meer werk maken van zingevende activiteiten die breed toegankelijk zijn.



“Naar mensen luisteren en hen wegwijs maken”

Onder grote media-aandacht, opende in maart 2022 het eerste inloophuis voor mensen met geheugenproblemen in Mol. De verschillende partners willen mensen zo wegwijs maken in het zorgaanbod en tegelijk de drempel naar de geheugenkliniek van het Heilig Hartziekenhuis verlagen.

Het inloophuis is een informatie- en een ontmoetingspunt voor mensen met geheugenproblemen en hun naasten. Met dit initiatief bundelen het Heilig Hartziekenhuis Mol, de dienst seniorenplus en volksgezondheid van de gemeente Mol, Alzheimer Liga Vlaanderen en het Expertisecentrum Dementie Tandem de krachten. Het doel van het inloophuis is naar de zorgvragen van mensen luisteren én hen tegelijk ook wegwijs maken in het aanbod.

Tijds winst

Daarnaast wil het inloophuis ook een laagdrempelige opstap zijn naar de geheugenkliniek van het Heilig Hartziekenhuis. Uit onderzoek bleek dat mensen die te maken krijgen met geheugenproblemen, niet snel genoeg de weg hier naartoe vinden en dat ze na diagnose niet gemakkelijk het juiste zorgaanbod vinden.

“Met een snelle diagnose en begeleiding kunnen we voor de betrokkenen een wereld van verschil maken. Die tijds winst willen we optimaal benutten met het inloophuis”, zei Marc Naert, hoofdarts van het Heilig Hartziekenhuis, tijdens de opening.

Grote nood

Iets waar duidelijk een grote nood aan was. Maar liefst 14 procent van de 80-plussers heeft wel een vorm van dementie en dit percentage neemt alleen maar toe naarmate de mensen ouder worden. Bij mensen met jongdementie is het taboe nog groter; zij schamen zich om hulp te vragen. Na de opening in maart, waren er in 2022 nog zeven bijeenkomsten met veel bezoekers. Gemiddeld kreeg het inloophuis tijdens de openingsdagen tussen de 15 en de 20 personen over de vloer.

Het inloophuis is gevestigd in de Pastorie in Mol. Elke eerste vrijdag van de maand, tussen 13.30 en 16.30 uur, kunnen mensen met geheugenproblemen, hun mantelzorgers en anderen uit hun omgeving terecht voor een gesprek met lotgenoten, andere mantelzorgers en zorgprofessionals. Zo is er telkens één zorgprofessional aanwezig van Alzheimer Liga Vlaanderen of het Expertisecentrum Dementie.



Nieuwe inloophuizen

Alzheimer Liga Vlaanderen coacht de opstart van inloophuizen. In 2023 zetten we deze trend verder. In het najaar van 2023 worden er nieuwe inloophuizen geopend in Turnhout en in Antwerpen.

Alzheimer Liga Vlaanderen heeft de ambitie om in elke Kempense regio waar er een ziekenhuis is, een inloophuis te openen. Zo dromen we van inloophuizen in Geel, Hoogstraten en Herentals. Voor zorgregio Turnhout werkt Alzheimer Liga Vlaanderen samen met verschillende partners, waaronder Tandem, Welzijnszorg Kempen, Thuiszorg Kempen en HIVSET.



GRAAG UW ATTENTIE VOOR MENSEN MET DEMENTIE

“Naar de kapper? Da’s dapper!”

Alzheimer Liga Vlaanderen en het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen lanceerden op zaterdag 1 oktober 2022 een nieuwe campagne tijdens het ‘Weekend van de Klant’. Want klantvriendelijkheid, dat is ook ‘attentie voor mensen met dementie’! Het startschot werd gegeven bij juwelier Clem Vercammen in Heist-op-den-Berg.

Eén op vijf mensen krijgt dementie. Vlaanderen en Brussel tellen 141.000 mensen met dementie. 70 % ervan woont thuis en maakt deel uit van onze samenleving. En ook zij zijn klant bij de bakker, slager, kapper of in andere winkels. Toch is het niet zo evident om met een problematiek als dementie, waarbij je vaak vergeet of waarbij je gedrag en persoonlijkheid verandert, nog naar de winkel te gaan.

Handelaars laten stilstaan bij dementie

Met deze actie door Alzheimer Liga Vlaanderen en Expertisecentrum Dementie Vlaanderen wordt er aandacht gevraagd voor wat lokale ondernemers, maar ook de man of vrouw in de straat, kunnen doen om het maatschappelijk leven voor mensen met dementie wat toegankelijker te maken. De kaartjes hebben titels als ‘Naar de kapper? Da’s dapper!’, ‘Een bezoek aan jouw zaak? Een hele taak!’, of ‘Een horecabezoek? Da’s andere koek!’.

Een persoon met dementie of een mantelzorger kan zo’n kaartje afgeven tijdens een buitenshuis bezoek. De kaartjes laten handelaars stilstaan bij wat dementie betekent en hoe zij de connectie kunnen maken zonder al te veel moeite. Tegelijk zijn ze ook een hulpmiddel voor mensen met dementie zelf, zodat zij zich op een fijne manier benaderd voelen.

Klantvriendelijkheid en gastvrijheid

Ondernemersorganisatie UNIZO ondersteunt de actie: “We helpen graag mee onze handelaars bewust te maken van de problematiek rond dementie en hoe hiermee om te gaan op de winkelvloer. Het is een verfrissende campagne waar we graag mee onze schouders onder zetten.

Klantvriendelijkheid en gastvrijheid zijn nu eenmaal de basisbegrippen van onze lokale handelaars. We zien het als onze taak als ondernemersorganisatie om met deze sensibiliseringsactie onze leden hier ondersteuning in te bieden zodat ze dit nóg breder kunnen uitdragen.” zegt Chiel Sterckx, expert UNIZO Retail.

Het initiatief kadert in het Europese project Cascade dat inzet op een goede levenskwaliteit van mensen met dementie.



unizo

WAARDERINGSKAARTJES TIJDENS DAG VAN DE MANTELZORGER

"Naar wie stuur jij een kaartje?"

23 juni 2023 vierden we de Dag van de Mantelzorg. Speciaal voor die 1.7 miljoen mensen in Vlaanderen die dagelijks zorg dragen voor anderen, lieten Alzheimer Liga Vlaanderen, Cera en het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen waarderingskaartjes ontwerpen. Meteen het startschot van een straffe waarderingcampagne voor alle mantelzorgers!

Met de kaartjes, Je doet dat écht goed, wilden we mantelzorgers gedurende een maand massaal laten weten dat we hen fantastisch vinden én een helpende hand bieden. In Vlaanderen zijn er meer dan 1.7 miljoen mantelzorgers.

Vele gezichten

Om deze cijfers een gezicht te geven: dat zijn ouders van een kind met een verstandelijke beperking, een kind van ouders met een beperking, een partner die zorg draagt voor iemand met kanker, een buur die zorgt voor iemand met geestelijke gezondheidsproblemen. En natuurlijk ook heel wat helden die zorg dragen voor een persoon met dementie.

Het gaat wel, hoor

Niet elke mantelzorgers beseft dat hij of zij mantelzorgers is. Mantelzorg overkomt je meestal. Je rolt er samen in. Je weet ook meestal niet als mantelzorgers wanneer de zorg zal eindigen. Het is weinig voorspelbaar. We weten dat mantelzorgers worstelen met vraagverlegenheid: 'Het gaat wel hoor', 'We trekken onze plan hier wel'.

Concreet aanbod

Net daarom gingen we met deze kaartjescampagne een andere toer op. Met de kaartjes kon je meteen een concreet aanbod formuleren om mantelzorgers te steunen en even te ontlasten. In de plaats van 'Wat kan ik voor je doen?', ontvingen mantelzorgers kaartjes met een concreet aanbod: spaghetti maken, een brood meebrengen van de bakker, de kinderen ophalen van school,...

Je weet het wel, net die kleine gebaren betekenen een wereld van verschil.



“Een zoektocht naar wat dementie met een mens doet”

Wat doet dementie met een mens? In de Radio 1-podcast ‘Mistlicht’ ging radiomaker Sven Speybrouck in 2022 op zoek naar lotgenoten van zijn moeder. De podcastreeks, die tot stand kwam met de steun van Alzheimer Liga Vlaanderen, Cera en Expertisecentrum Dementie Vlaanderen, lokte meer dan 13.000 unieke luisteraars.

Op de instagram-pagina van Sven Speybrouck staat een foto van zijn mama. Het beeld is wazig. Dat was zij toen ook al. Het moet rond die tijd geweest zijn dat stilaan duidelijk werd dat ze dementie had. Ergens, in de mist in haar hoofd, zijn moeder en zoon elkaar kwijtgeraakt. Jaren later is die foto van zijn mama het vertrekpunt van de podcast ‘Mistlicht’, een zoektocht naar wat dementie met een mens doet.

Mist in het hoofd

Het verhaal begint bij Sven thuis, in zijn eigen tuin. Daar haalt hij met zijn broers herinneringen op aan hun moeder, die negen jaar geleden stierf, en hoe het voor hen was op het moment dat ze met dementie te maken kreeg.

Gandeweg ontdekken ze dingen van elkaar die ze nog niet wisten. En er zijn nog familieleden die ervaring hebben met dementie. Svens tante Gina, de zus van zijn moeder, woont in Kortrijk, in een centrum

voor mensen met dementie. Hij gaat bij haar op bezoek samen met zijn nicht Lien. En hij gaat praten met de Nederlandse psycholoog Huub Buijssen aan wiens boeken hij veel heeft gehad toen het in het hoofd van zijn mama steeds mistiger werd.

Vijf afleveringen lang luistert Sven naar mensen met dementie, naar de mensen die voor hen zorgen en naar experts, in een poging het ongrijpbare te begrijpen en houvast te vinden. Voor zichzelf, maar ook en vooral voor iedereen die vroeg of laat met dementie te maken krijgt.

Lichtflitsen

Dat de podcast een succes was, mag duidelijk wezen. ‘Mistlicht’ kende meer dan 50.000 startmomenten en meer dan 13.000 unieke luisteraars. ‘Mistlicht’ bereikt een oudere doelgroep. Op de VRT-platformen is 33 % van de luisteraars ouder dan 65 jaar, 30 % is tussen 55 en 64 jaar en ongeveer 20 % is tussen 45 en 54 jaar. De podcast is ook te beluisteren via Spotify. Daar is de doelgroep net iets jonger.

Per aflevering maakte Alzheimer Liga Vlaanderen, samen met Expertisecentrum Dementie Vlaanderen, enkele ‘lichtflitsen’: fiches waarin je meer leest over wat aan bod kwam in de podcast.

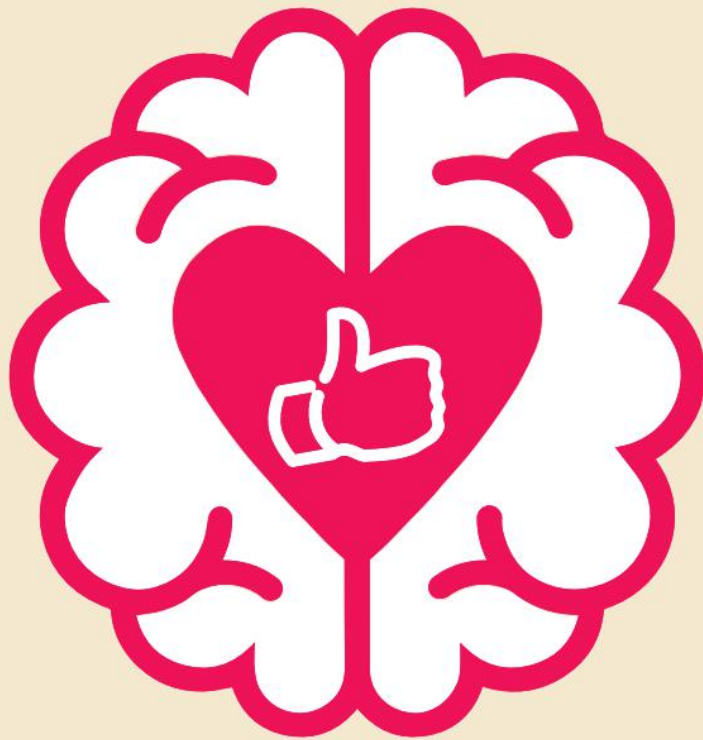
De podcast nog niet beluisterd?
[Mistlicht podcast | VRT MAX](#)

mist licht

OVER
MENSEN
MET
DEMENTIE



2 voor de prijs van 1



GOED VOOR JE HART = GOED VOOR JE HERSENEN

www.2voordeprijsvan1.be

Een initiatief van:



In samenwerking met:



DAG VAN DE ZORG

“Wat goed is voor je hart, is ook goed voor je brein!”

Een gezonde leefstijl kan het risico op dementie verminderen. Met deze boodschap lanceerden we op 9 mei 2022, de startdag van de Week van de Zorg, de nieuwe campagne '2 voor de prijs van 1'. Mensen attent maken op hun hersengezondheid, dat was het streefdoel.

Mensen worden steeds ouder, en steeds gezonder ouder. Dit is onder meer het gevolg van een betere voeding, huisvesting, gezondheidszorg en veiliger werkomstandigheden. De afgelopen decennia ging er veel aandacht naar gezonde longen (minder roken, minder luchtvervuiling) en een gezond hart en bloedvaten (voldoende bewegen, geen overgewicht).

Risico op dementie verlagen

We mogen echter onze hersenen niet vergeten, want wat zouden we zonder zijn?! Tegen dementie bestaat nog geen medicijn. Onderzoek van de afgelopen tien jaar toont steeds beter aan dat we ook de gezondheid van onze hersenen sterk kunnen verbeteren door een hersengezonde levensstijl.

Het risico op dementie op hoge leeftijd kan stevig verlaagd worden door een hersengezonde leeftijd op middelbare leeftijd (40 tot 75 jaar). Een belangrijk element daarin is een gezond hart. Zo krijg je dus meteen een gezond hart, en gezonde hersenen. Of 2 voor de prijs van 1.

Uit onderzoek blijkt dat een aandoening als dementie voor 40 % te maken heeft met levensstijl. De Vlaamse sensibiliseringscampagne wilde hier op inspelen, met succes. De campagne kwam tot stand met de steun van Alzheimer Liga Vlaanderen en het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen.

Wat is er goed voor je hart én voor je hersenen?

- Een mediterrane keuken
- Sociaal actief blijven
- Matig zijn met alcohol
- Cognitief actief blijven
- Gehoorproblemen oplossen
- Bloeddruk gezond houden
- Vaak bewegen
- Elke dag fruit eten
- Zitten en schermtijd beperken

WAARDERINGSFEESTEN

“We waarderen jullie inzet écht!”

Onze vrijwilligers? Daar dragen we graag zorg voor! En hoe konden we dat beter doen dan met een gepast waarderingsfeest?

In 2022 hebben we met heel veel liefde en plezier onze vrijwilligers in de bloemetjes geplaatst. Het startschot gaven we in de provincie Antwerpen.

Kommil Foo

Op zaterdag 21 mei konden de vrijwilligers van de provincie Antwerpen genieten van een optreden van Kommil Foo in Antwerpen. Het werd een enorm sfeervolle avond!

Wouter Deprez

De provincie West-Vlaanderen volgde enkele maanden later. Op 15 oktober nodigden we onze vrijwilligers uit voor een voorstelling van Wouter Deprez in het Concertgebouw van Brugge.



© Dieter Bacquaert



© Johan Jacobs

DE WARMSTE WEEK STEUNT ONS ARMOEDEPROJECT

“Samen drempels verlagen”

Hoe kunnen we personen met dementie en hun mantelzorgers in armoede bereiken? Dat wilden we onderzoeken met ons project 'Armoede en dementie: nood aan gepaste opvang', dat we in 2022 lanceerden. Het project werd geselecteerd door de Warmste Week. Hoera!

De kans dat iemand dementie krijgt is één op vijf. Dat wil zeggen dat er ongeveer 141.000 personen met dementie zijn in Vlaanderen en het Brussels Gewest. Dat is een schatting, want veel personen glippen door de mazen van het net. Zeker personen in armoede. Zij vinden niet altijd hun weg binnen de hulpverleningsmogelijkheden, mede door sociale armoede, digitale uitsluiting,...

Aangepaste familiegroepen

Met het project 'Armoede en dementie: nood aan gepaste opvang' willen we gepaste familiegroepen oprichten voor personen met dementie, hun mantelzorgers en familieleden die in armoede leven.

De Liga wil personen in kansarmoede die met dementie te maken krijgen, bereiken in hun gekende omgeving door een samenwerking aan te gaan met verscheidene verenigingen waar armen het woord nemen. Uit navraag bij deze verenigingen kom immers al naar voren dat zij personen met dementie en/of hun mantelzorgers niet of amper bereiken.

Relatie tussen armoede en dementie

De relatie tussen armoede en dementie is tweeledig. Enerzijds hebben mensen in armoede ook een hoger risico op dementie. Het leven met beperkte middelen, een gebrek aan een sociale omgeving en sociale controle, brengt stress met zich mee wat ook een negatief effect heeft op de mentale gezondheid.

Anderzijds lopen mensen met dementie een grotere kans om in armoede te geraken, zeker als ze jonger zijn dan 65 jaar of alleenstaande zijn. Om te beginnen wordt het natuurlijk steeds lastiger om je financiën te regelen en het overzicht te houden. Maar dementie kan ook leiden tot ongeremd financieel gedrag, zoals overmatige uitgaves doen. Bovendien loop je meer risico om slachtoffer te worden van uitbuiting.

Met dit project wil Alzheimer Liga Vlaanderen twee vliegen in één klap slaan. Dementie heeft een grote impact op een persoon en zijn omgeving, zeker wanneer armoede hiermee gepaard gaat. De Liga wenst personen in kansarmoede gelijke kansen te geven betreffende informatie en hulpverleningsmogelijkheden rond dementie. Anderzijds stimuleert De Liga met dit project het lotgenotencontact en de solidariteit van personen in armoede. We creëren extra mogelijkheden om met elkaar in contact te komen en dragen hierdoor bij aan de vermindering van sociale armoede.

BLIND GEHEUGEN

“Aangrijpend toneelstuk over dementie”

Onder luid applaus ging eind juni 2022 het toneelstuk ‘Blind geheugen’ in première in cultuurhuis de Warande in Turnhout. Alzheimer Liga Vlaanderen zorgde mee voor de lancering ervan.

‘Blind geheugen is een ontroerende voorstelling die het taboe rond dementie wil doorbreken. Het gaat over een oudere acteur die wordt ontslagen omdat hij zijn teksten niet meer kan onthouden, prachtig vertolkt door Paul Van Hest. Wanneer hij langsgaat bij de dokter, krijgt hij een verpletterende diagnose: de ziekte van Alzheimer.

De man heeft moeite om zijn situatie te aanvaarden, hij voelt zich verloren. Zijn decor en wereld verbrokkelen. Toch begeeft hij zich nog één keer op het

podium. Zijn anekdotes en herinneringen vol humor, drama en onmacht vormen zijn zwanenzwang. Ook actrice Marlies Vanderheyden is te zien in het stuk, dat werd geschreven door Eddy Van Ginckel. Mieke Vanhove tekende voor de regie.

Na de eerste twee voorstellingen overhandigde productiehuis Ziedewel! de opbrengst van 2.140 euro integraal aan Alzheimer Liga Vlaanderen.

Enkele enthousiaste reacties:

“Knappe voorstelling, heel mooi en puur in haar eenvoud. ‘Blind geheugen’ geeft zuurstof aan gevoelige materie.”

“Een hart onder de riem voor alle mensen met dementie én hun mantelzorgers.”

“Zo echt en puur gebracht. De weggepinkte traan getuigt ervan.”



Frontotemporale dementie (Pick)

Gekenmerkt door gedrag- en spraakstoornissen = groot probleem, erg zware vorm.

<p><u>Spraakstoornissen</u></p> <p>Niet-fluente variant</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gesprek niet vloeiend • Slechte zinsconstructies • Hakkelende spraak <p>Semantische variant</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begrijpen slecht • Dyslexie • Spreken vlot • Benoemen is moeilijk <p>Logopene variant</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begrijpen slecht • Moelijkheden met herhaling • Gestoorde woordvinding • Gestoorde woordvorming 		
<p><u>Gedragstoornissen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysieke agressief • Verbaal agressief • Doen hun eigen zin • Stoelgang smeren 	<ul style="list-style-type: none"> • Impulsief • Verlies empathie/sympathie • Ritueel gedrag • Veranderende voedingspatronen 	

www.alzheimerliga.be Lokroon - & bedrijfs 0800 14 233



“Mondhygiëne bij mensen met dementie”

Personen met dementie hebben vaak mondproblemen. Zij ervaren vaak angst, onrust en algeheel ongenoegen tijdens de mondzorg. Anderzijds beschikken mantelzorgers en professionals niet altijd over de juiste kennis en handvatten om de zorg zo aangenaam en efficiënt mogelijk te maken. In oktober mochten wij een zeer geslaagd en inspirerend gastcollege geven over dementie en mondhygiëne aan de UCCL.

80 % van de mensen met dementie krijgt niet de juiste mondzorg door een gebrek aan ondersteuning, kennis, handvatten en geduld. Maar het kan ook anders. Deze informatie mocht Anneleen Groeseneeke, stafmedewerker educatie provincie Limburg, gaan overbrengen in een gastles over ‘Dementie en mondhygiëne’ aan de gemotiveerde studenten van de professionele bachelor Mondzorg aan de UCCL.

Het belang van voorkennis

Anneleen kreeg hiervoor ondersteuning van Martine Marchal, mantelzorger maar bovenal partner van Paul, haar echtgenoot met jongdementie. “Tandartsen en mondhygiënist komen, in welke sector dan ook, in contact met personen met (jong) dementie.

Voorkennis, van zowel de ziekte als van de individuele persoon, alsook correcte benaderingstips zijn van uitermate belangrijk om de behandeling, maar vooral

het contact in het algemeen zo goed en aangenaam mogelijk te laten verlopen voor de persoon met dementie, de mantelzorger als de zorgverlener”, vertelt Anneleen Groeseneeke.

Handvatten en methodieken

“We begonnen de les met een duidelijke en laagdrempelige uitleg van dementie en haar verschillende vormen, inclusief symptomen en uitingsvormen. De studenten toonden veel interesse en zorgden voor een actief gedeelte met veel aanvullende vragen.

Volgend hierop kwam uiteraard het belang van mondhygiëne aan bod, alsook de pijnbeleving bij personen met dementie. Om de studenten duidelijke handvatten mee te geven, legden we verschillende methodieken en benaderingswijzen uit, getoetst aan praktijkvoorbeelden, om het contact met de persoon met dementie op een zo succesvolle manier mogelijk te laten verlopen.”

Al deze informatie werd steeds aangevuld door Martine, die in haar ervaring als mantelzorger al een lang traject heeft afgelegd wat betreft pijnbelevingen en contactlegging bij personen met dementie en hierdoor al vele handvatten en methodieken kon uitproberen en evalueren. Kortom, een ervaringsdeskundige ten top.

“Inzet op innovatie en ondernemerschap”

‘Zorgvinding’ is een initiatief van In4care vzw. Het is een laagdrempelige projectoproep die het mogelijk maakt om inspiratie en innovatiekracht vanop de werkvloer te detecteren en ondersteunen. Voor deze vijfde editie werkte In4care vzw samen met Alzheimer Liga Vlaanderen rond het thema ‘Dementie’.

Zorgvinding is uniek. Het doel was om initiatieven, die de zorg en de kwaliteit van het leven van personen met dementie en hun mantelzorgers verbeteren, een duwtje in de rug te geven. Niet minder dan 33 inzendingen kwamen binnen. Zeer diverse inzendingen, allen ingediend door mensen met een groot hart voor de zorg en de mens met dementie.

Alle finalisten brachten stuk voor stuk knappe innovaties met potentieel naar voor en de jury wenst ze dan ook expliciet te feliciteren. Maar uiteindelijk kan er slechts één laureaat zijn....De jury koos voor de ‘Lichtstraat’ van woonzorgcentrum Samen, campus Wakken, als laureaat van de Zorgvinding 2022.

10.000 euro

Zij ontvingen vanwege Alzheimer Liga Vlaanderen 10.000 euro en een coaching traject door In4care vzw (in samenwerking met Alzheimer Liga Vlaanderen) om hun Zorgvinding verder uit te werken en zo ook voor andere zorgorganisaties beschikbaar te maken.

De lichtstraat is een eenvoudige oplossing door een combinatie van led strips en geleidende latten om bewoners met dementie te leiden bij dwaalgedrag, desoriëntatie en nachtelijke bewegingen.

Deze oplossing is niet uniek, maar de manier waarop ze door de zorgmedewerkers in WZC Samen wordt ingezet wel. Met eenvoudige middelen en heel wat kennis werden varianten van de lichtstraat gebouwd met een bepaald doel (geleiding, indirecte verlichting, dag-nacht ritme, oriëntatie).

Lichtstraat als oplossing voor nachtelijk dwaalgedrag en desoriëntatie

“Het was een aangename verrassing dat er voor het thema ‘Dementie’ meer dan 30 inzendingen waren. Er waren ook schitterende ideeën die niet op de shortlist zijn geraakt. We zijn ervan overtuigd dat sommige projecten nadien nog opgepikt zullen worden en zo de weg naar realisatie nog zullen vinden. Gezien meer dan 70 % van de mensen met dementie nog thuis worden opgevangen, hopen we van harte dat de ‘Lichtstraat’ ook daar een toepassing kan vinden. Alzheimer Liga Vlaanderen is super trots dat deze Zorgvinding dementie mee gekozen werd door de Vlaamse Werkgroep voor mensen met dementie en mantelzorgers. Zingeving en betrokkenheid zijn waarden die we als organisatie hoog in het vaandel dragen”, zegt directeur Rudy Poedts.

DICHTERBIJ: VAN EN VOOR IEDEREEN DIE IN
AANRAKING KOMT MET DEMENTIE

Contact

'Dag lieverd.'
Mijn ogen glijden zoekend
Over zijn keurig gekamde haar
Een gladgeschoren gezicht.
Zal ik vandaag
Een glimp
Van zijn vroegere zelf
In die zo vertrouwde
Blauwe kijkers kunnen vinden?

Zijn ogen glijden zoekend
Over die ene verdwaalde
Traan op mijn wang.
Zal hij mij
Vandaag kunnen vinden
Tussen de steeds
Groter wordende gaten
In zijn geheugen?

'Dag schat.'

Vandaag vonden wij.
Aan morgen wil ik nog niet denken.

PUBLICATIES: NIEUWE BROCHURES

"5 nieuwe brochures als houvast"

Heb je vragen over dementie? En is de weg naar antwoorden hobbelig? Afgelopen jaar zorgden wij voor nieuwe, overzichtelijke brochures. Omdat heldere info en tips van mensen die hetzelfde meemaken een hele steun kunnen zijn.

De diagnose dementie krijgen? Dat kruipt onder je vel. De diagnose treft zowel de persoon bij wie de ziekte is vastgesteld, maar ook de partner, kinderen, vrienden. De toekomst is onzeker.

Vragen en antwoorden

Er schieten veel vragen door je hoofd. Daarom maakte Alzheimer Liga Vlaanderen werk van vijf nieuwe brochures:

- Wat is dementie: over de vormen, symptomen en diagnose van dementie?
- Omgaan met dementie: vind steun in elke fase van de ziekte
- Jongdementie: welke invloed heeft de ziekte op jou en je omgeving?
- Zorg voor mantelzorgers: hoe combineer je zorgtaken met je eigen leven?
- Omgaan met moeilijk hanteerbaar gedrag: tips voor familie, vrienden en mantelzorgers

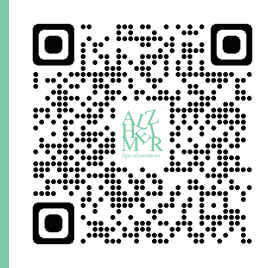
Postkaartjes

De brochures? Dat is nog niet alles. We hebben ook een kleurrijke reeks postkaartjes met een handig formaat: om mee te nemen, uit te delen of boven je bed te hangen!



Bestellen?

Wil je de brochures graag in huis?



SOCIALE MEDIA

“Leve de likes!”

Alzheimer Liga Vlaanderen is aanwezig op sociale media. Traag maar gestaag verzamelen we trouwe volgers met bemoedigende likes!

Met Facebook, Instagram en LinkedIn bereiken we zeer diverse doelgroepen. Gestaag krijgen we meer zichtbaarheid en ons aantal volgers begint maand per maand te groeien.

In 2023 willen we werk maken van een duidelijk sociale mediaplan, zodat we deze positieve trend kunnen voortzetten.



VORMINGEN

“Van basisvormingen tot webinars”

Nadat we in 2021 bijna al onze vormingen online organiseerden, konden deze in 2022 weer live doorgaan. Online webinars blijven echter succesvol, vandaar onze keuze om in te zetten op zowel live als online vormingen. Een succesformule!

In 2022 werden er 9 interne vormingen gegeven voor vrijwilligers. Daarnaast gaven we ook 10 externe vormingen. De basisvorming ‘Familiegroepen begeleiden’ blijft een succes. Hoe doe je dat precies, een familiegroep begeleiden? Waar moet je op letten? Wat zijn de valkuilen? Hoe verwelkom je mensen? Welke thema’s kies je? De vrijwilligers leerden het allemaal tijdens deze vorming.

Vorig jaar lanceerden we heel trots onze nieuwe vorming over groepsdynamica en

groepsgesprekken. In een familiegroep is je rol als moderator erg belangrijk. Hoe speel je als vrijwilliger in op de dynamieken in een groep? Dat is niet altijd een evidentie. Tijdens deze nieuwe vorming bekeken we groepsdynamica en groepsgesprekken zowel in theorie als in praktijk. Wat doe je met veelpraters, betweters of met deelnemers die zich negatief uitlaten in de groep?

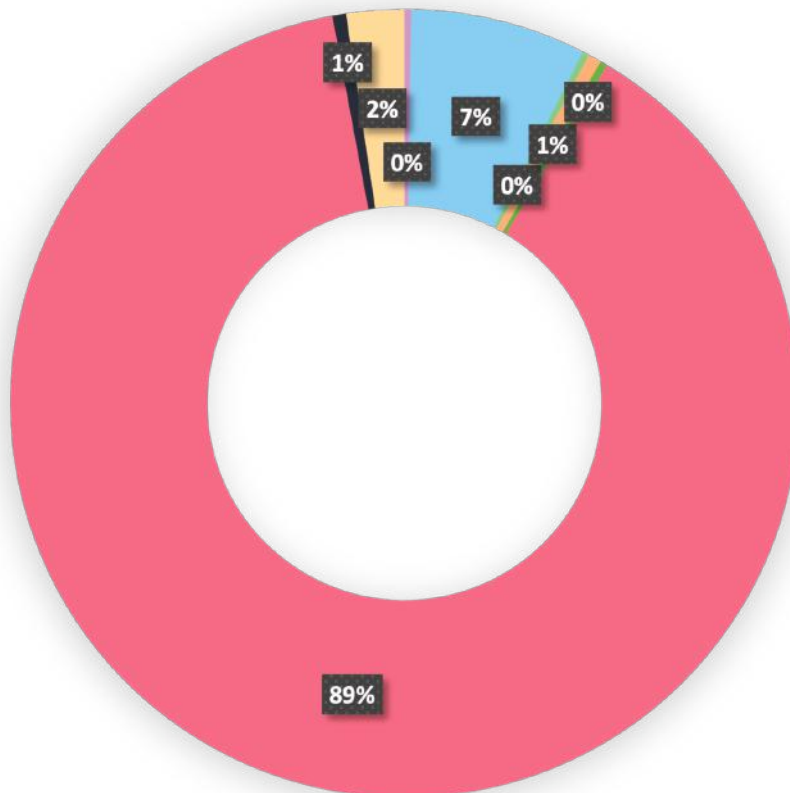
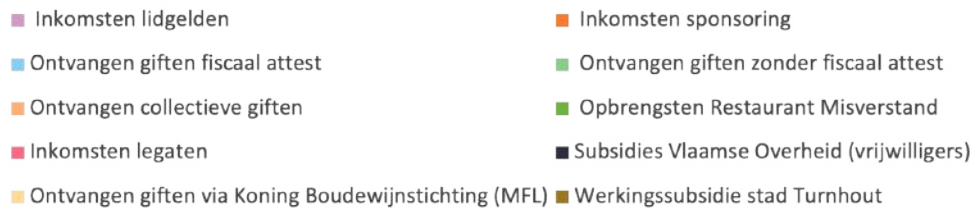
De eerste reacties op deze vorming waren positief, net omdat de vorming heel praktisch aangepakt werd: met rollenspelen, voorbeelden van verschillende methodieken die je kan toepassen in familiegroepen,... Concrete tools om verder mee aan de slag te gaan dus!



LIGA IN CIJFERS

"Onze financiën? Die zetten we graag op een rijtje."

Om goed te kunnen draaien heeft een organisatie natuurlijk ook financiële middelen nodig. Daarom een helder overzicht van onze financiën.



FINANCIËLE TRANSPARANTIE - SYNTHESE van de KERNGETALLEN het JAARRAPPORT

Naam van de vereniging	Alzheimer Liga Vlaanderen VZW			
Adres (zetel)	Rubensstraat 104/4			
KBO-nummer	456804573	URL website	https://www.alzheimerliga.be/nl	Fiscaal attest geldig tot
Certificator van rekeningen	Grant Thornton			

Balans (€)	2022		2021		2020	
	Actief	Passief	Actief	Passief	Actief	Passief
Totaal balans	8.190.330 €	8.190.330 €	7.570.058 €	7.570.058 €	3.458.228 €	3.458.228 €
Vastliggende activa	20/28	26.890 €		19.189 €	20.664 €	
Vlottend	29/57	8.148.191 €		7.538.580 €	3.434.555 €	
Overlopend	490/491	15.248 €		12.289 €	3.009 €	
Vermogen	10/14		8.059.587 €		7.247.257 €	3.369.371 €
Kapitaalsubsidies	15					
Voorzieningen	16		- €		- €	- €
Schulden - lang	17		- €		- €	- €
Schulden - kort	42/48		124.605 €		302.801 €	68.857 €
Overlopend	492/493		6.138 €		20.000 €	20.000 €

Resultaatrekening (€)	2022		2021		2020	
	Kosten	Baten	Kosten	Baten	Kosten	Baten
Goederen en diensten	60/61	806.285,17 €		662.686,80 €	222.735,39 €	
Personeelskosten (incl. vrijwilligers)	62	434.086,44 €		427.574,44 €	388.475,02 €	
Waardevermindering, voorzieningen en andere kosten	63/64	131.590,95 €		70.279,45 €	42.783,24 €	
Omzet, etc...	70/72 + 74		16.628,56 €		12.932,11 €	8.054,76 €
Lidgeld, giften, legaten, subsidies	73		2.190.113,75 €		5.032.177,69 €	1.459.839,07 €
Financiële kosten en baten	85 - 75	30.036,25 €	16.375,82 €	14.854,64 €	8.171,18 €	952,95 €
Uitzonderlijke kosten en baten	86 - 76	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Totaal kosten en baten	60/69 - 70/79	1.401.998,81 €	2.223.118,13 €	1.175.395,33 €	5.053.280,98 €	654.946,60 €

Totaal bruto-inkomsten directe fondsenwerving [1]		2.171.596,97 €		5.013.493,83 €		1.444.195,57 €
giften	731			175.426,03 €		130.120,17 €
legaten	732		1.937.415,85 €	4.838.067,80 €		1.314.075,40 €

Totaal kosten directe fondsenwerving		144.512,25 €		87.997,91 €		74.098,32 €
Productie- en verzending		13.965,24 €		4.945,95 €		17.372,81 €
Publiciteit in relatie tot fondsenwerving		130.547,01 €		83.051,96 €		56.725,51 €
Personeelskosten of kosten voor uitbesteding		0,00 €		0,00 €		0,00 €

Resultaat indirecte fondsenwerving		16.742,89 €		11.193,86 €		10.078,70 €
Lidgeld		6.240,00 €		6.328,00 €		3.535,00 €
Sponsoring, verkoop, merchandising, evenementen		10.502,89 €		4.865,86 €		6.543,70 €
Licenties		0,00 €		0,00 €		0,00 €
Tombola		0,00 €		0,00 €		0,00 €
Kapitaalsubsidies	733		0,00 €	0,00 €		0,00 €

Loosspanning (max/min. bruto, in VTE)	2022		2021		2020	
	1,64	:1	1,18	:1	2,23	:1
Kosten voor algemeen beheer	90.097,24 €		70.254,56 €		55.280,43 €	
Totaal kosten directe fondsenwerving	144.512,25 €		87.997,91 €		74.098,32 €	
Ratio KAB/Totaal baten	4,05%		1,39%		3,76%	
Ratio Kosten directe Fondsenwerving/Brutoresultaat	6,65%		1,76%		5,13%	

Datum	<i>Ik bevestig dat bovenstaande gegevens juist en volledig zijn.</i>
Naam & functie van de certicator	
Handtekening	

[1] Deze uitsplitsing maakt een onderscheid tussen 'directe fondsenwerving' (giften en legaten) en 'indirecte', dwz. activiteiten die zijdelings netto-inkomsten genereren, waarvan de lasten niet in aanmerking dienen genomen te worden als kosten voor directe fondsenwerving. Dit schema is indicatief en dient aangepast te worden aan de specifieke situatie en werking van elke organisatie, degevallend voorzien van commentaar.



OP DE HOOGTE BLIJVEN?

- Surf naar www.alzheimerliga.be
- Stuur een mailtje naar info@alzheimerligavlaanderen.be
- Bel naar 014 43 50 60
- Breng een bezoekje in de Rubensstraat 104/4 in 2300 Turnhout

Volg ons op



Maak jij dementie mee draagbaar? Doe een gift op BE87 3101 0355 8094



Luister- & Infolijn
0800 15 225



Ondernemingsnr.: 0456 804 573 - RPR Antwerpen, afd. Turnhout

Redactie: Wendy Luyks, stafmedewerker communicatie Alzheimer Liga Vlaanderen

Verantwoordelijke uitgever Pelgrims Jef

Vormgeving: www.theotheragency.eu - elke.nelen@theotheragency.eu